

nébih

termőföldtől
az asztalig

A Nébih fogyasztói felmérésének legfontosabb tapasztalatai

*Dr. Kasza Gyula
osztályvezető*

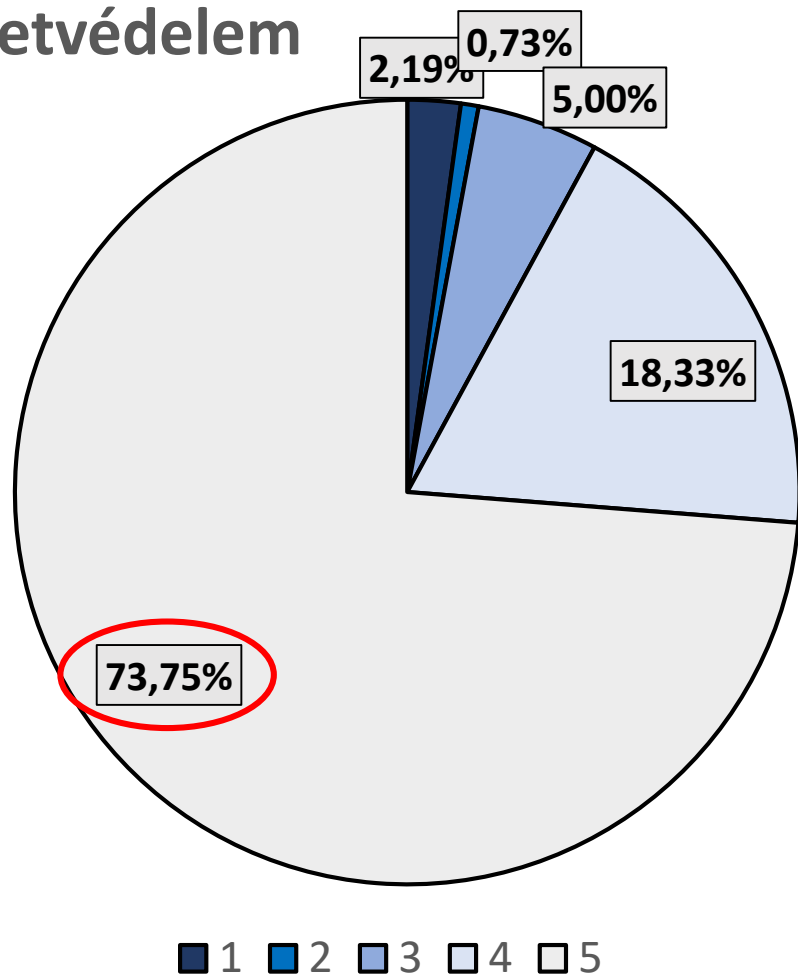
*Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Kockázatkezelési Igazgatóság*

*VI. Kerekasztal
2021. március 25.*

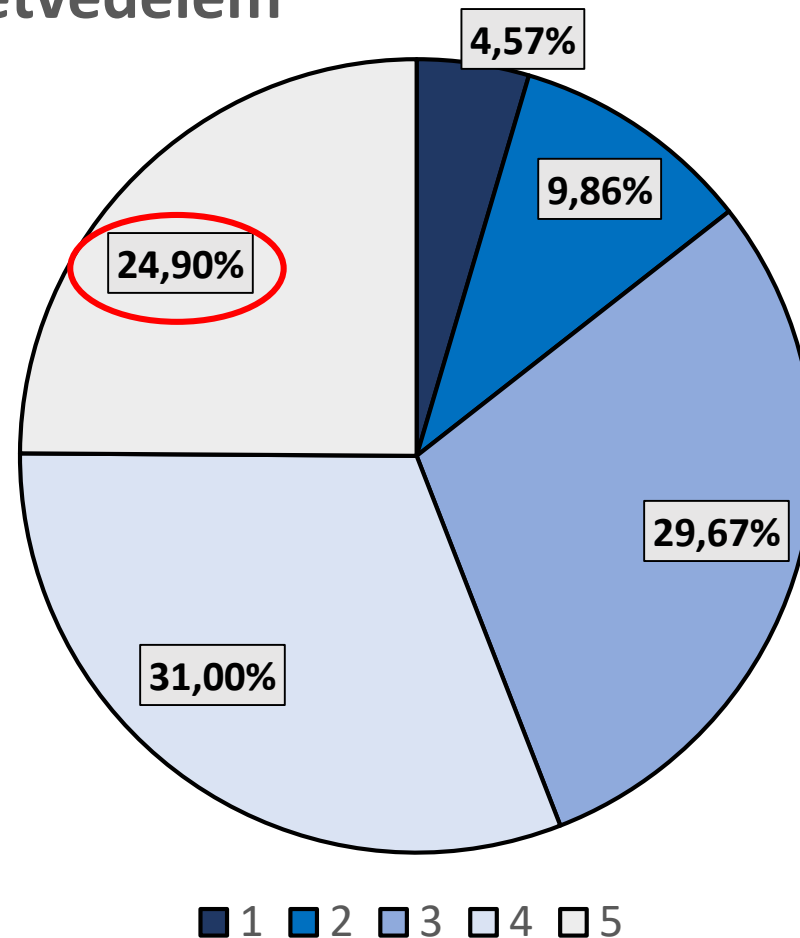
Nébih országos felmérés

- Módszertan: személyes megkérdezés
- Megkérdezés témája:
  - élelmiszerpazarlás
  - élelmiszerlánc-felügyelet
- Adatfelvételi időpontok:
  - 2019 ősz
  - 2020 ősz
- Megkérdezettek száma:
  - 1003 (2019)
  - 1002 (2020)
  - 1001 (2020)
- Reprezentativitás: életkor szerinti, nemek szerinti, statisztikai régiók szerinti (KSH mikrocenzus, 2016)

Fontos számomra a környezetvédelem

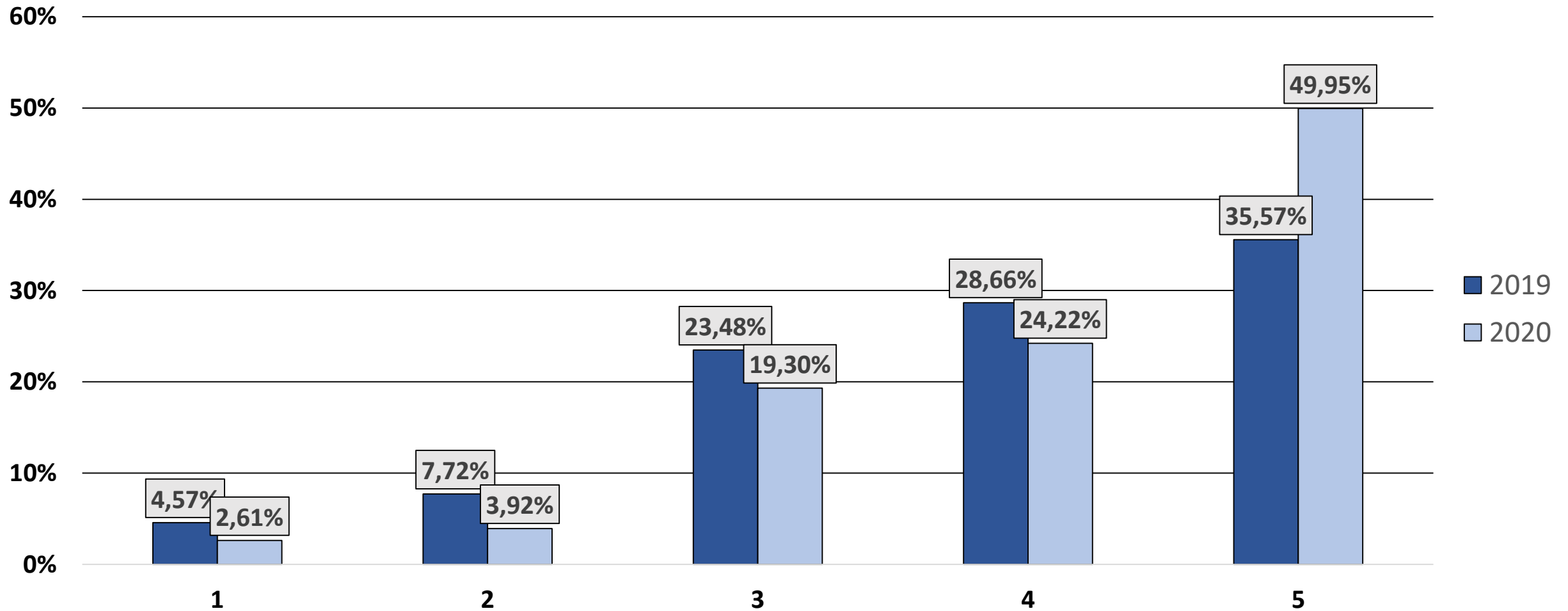
A vásárlási döntéseimben fontos a környezetvédelem

1: Egyáltalán nem fontos - 5: Nagyon fontos

Adatfelvétel: 2019

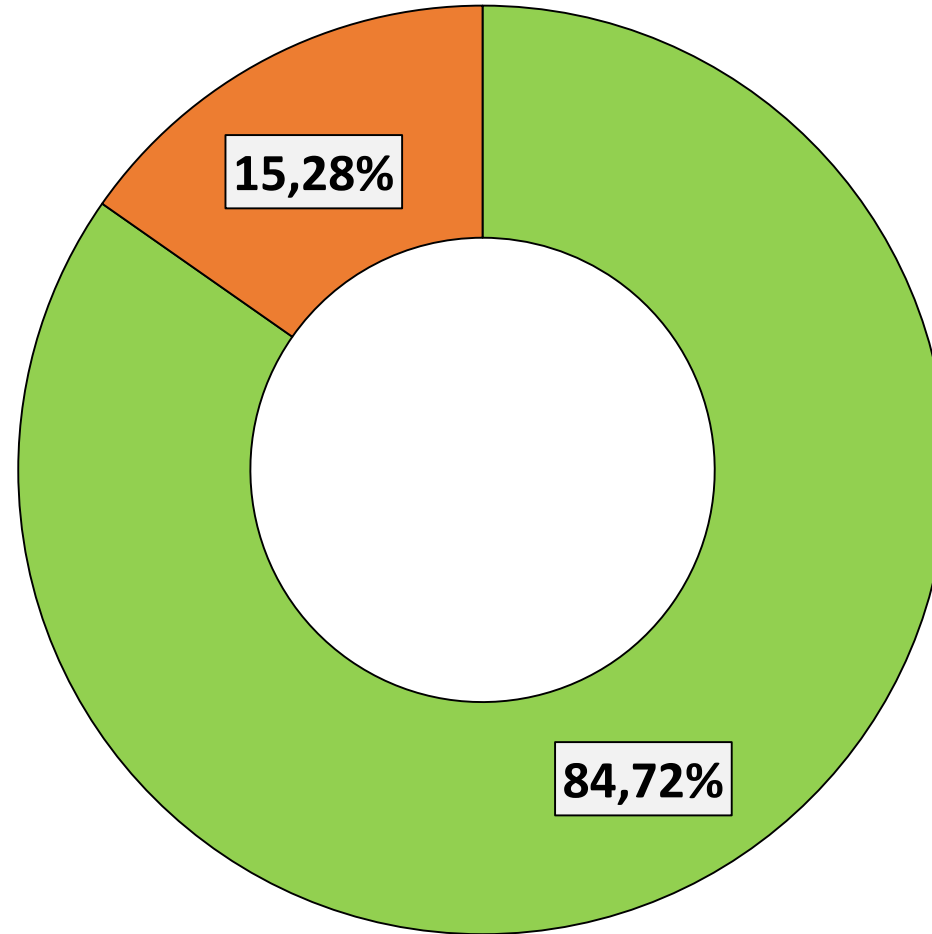
Odafigyelek rá, hogy minél kevesebb egyszer használatos műanyag csomagolóanyagot használjak

1: Egyáltalán nem jellemző - 5: Nagyon jellemző

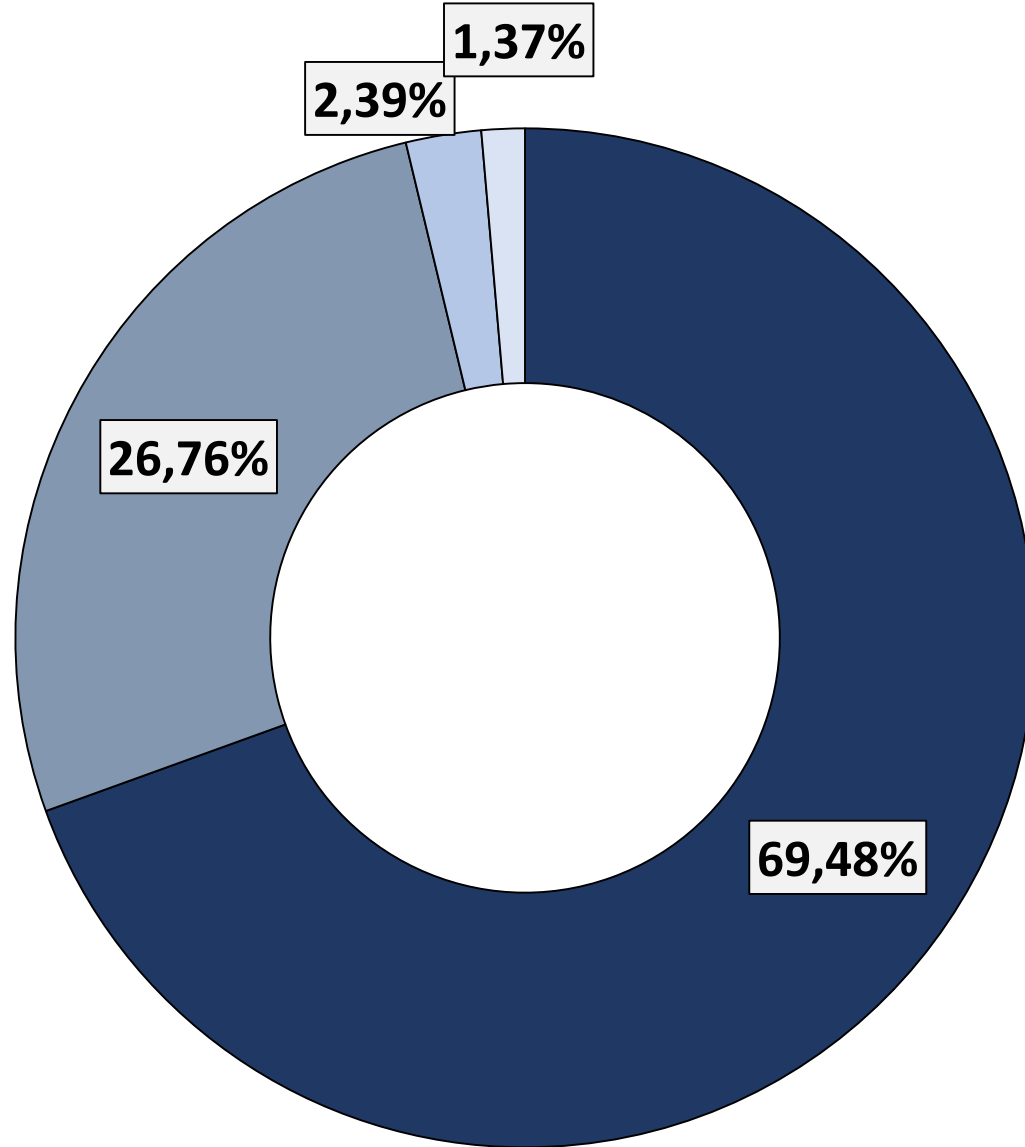
Adatfelvétel: 2019, 2020

Hallott-e Ön arról, hogy 2021-től betiltják, de addig is szigorítják a boltokban elvehető műanyag zacskók használatát?

Adatfelvétel: 2019

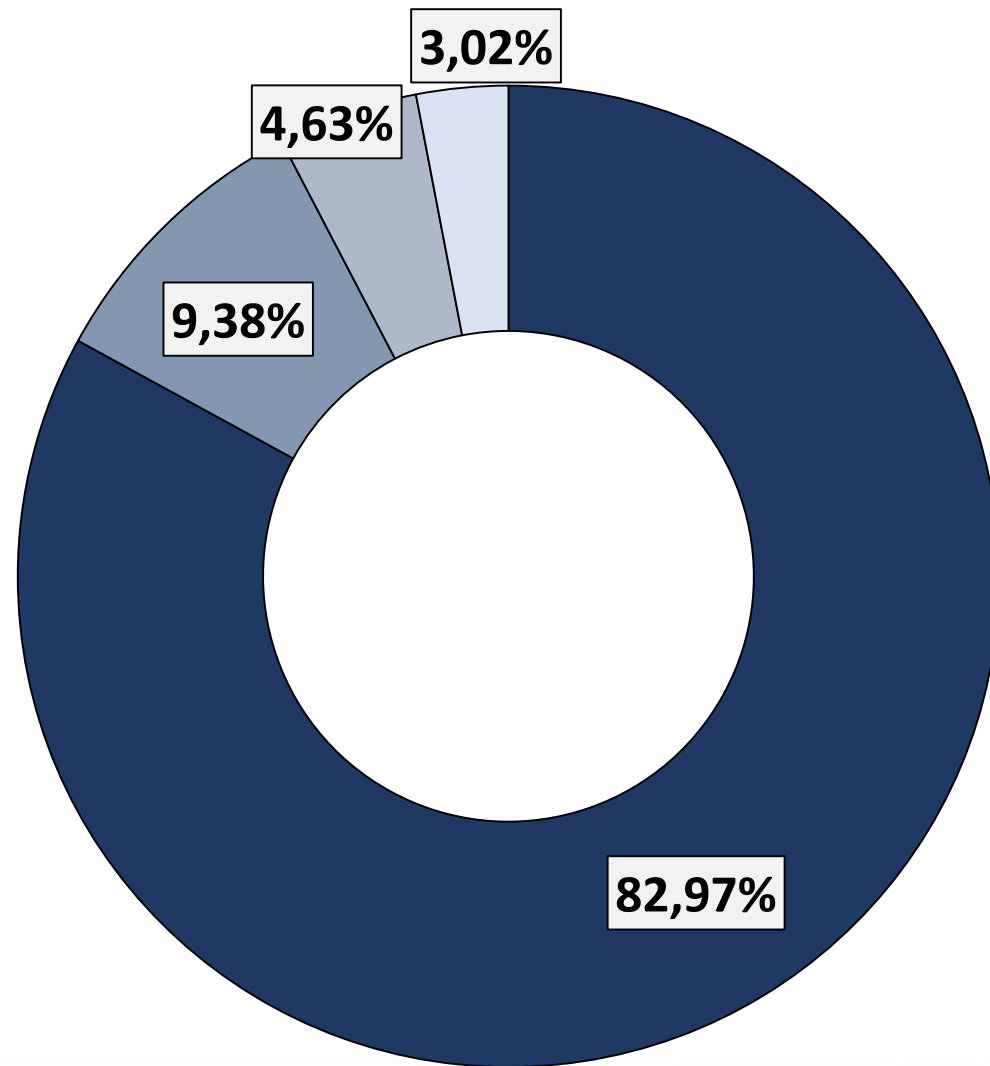
Amennyiben igen, Önnek mi a véleménye erről?

- Egyetértek vele, ez fontos lépés a környezetvédelem szempontjából
- Egyetértek vele, de ez csak egy apró intézkedés
- Nem értek vele egyet, mert csak megnehezíti a vásárlók életét
- Nem tudom eldönteni

Adatfelvétel: 2019

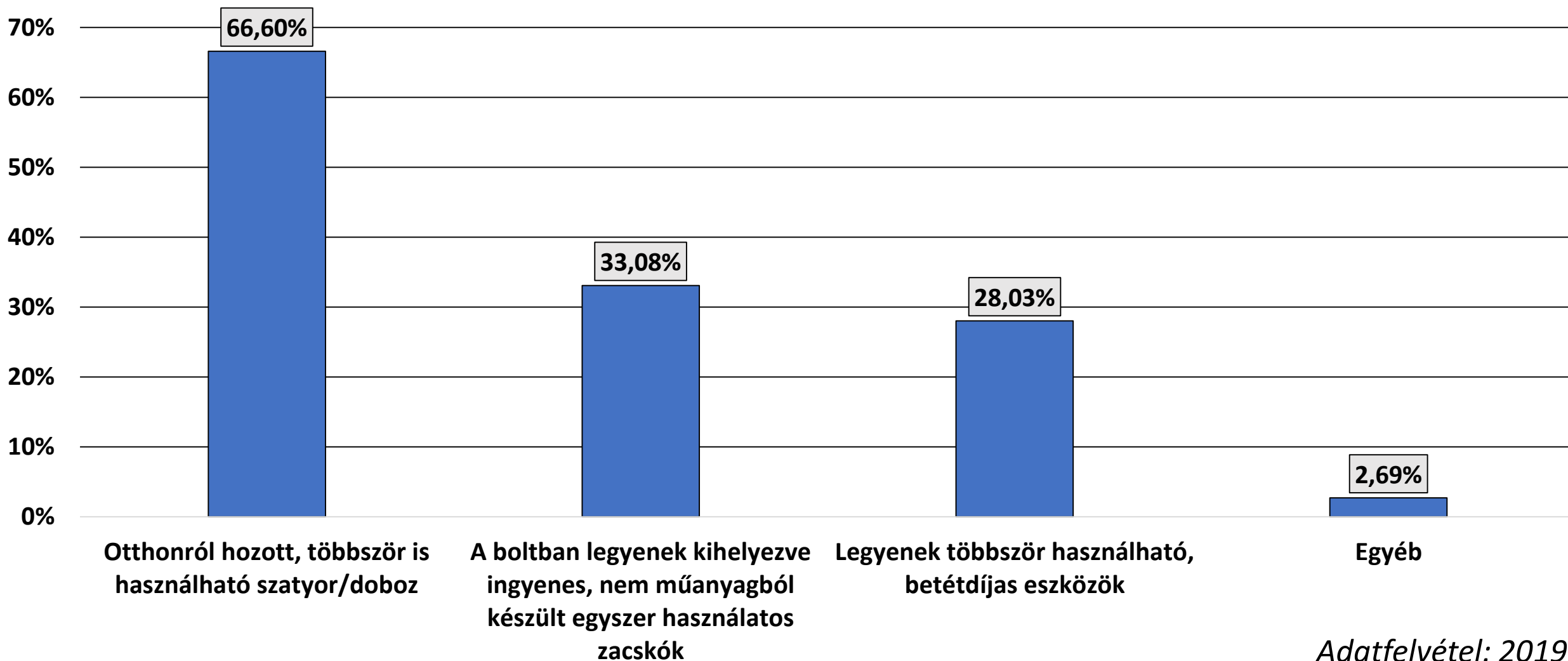
Hogyan érinti Önt, hogy a boltokban egyre gyakrabban csak pénzért adnak műanyag bevásárlózacskót?

- Egyetértek vele, így jobban odafigyelnek a vásárlók, hogy hozzanak szatyrot otthonról
- Nem értek vele egyet, a boltoknak ingyen kellene adniuk a zacskót, ahogyan korábban is
- Nem zavar, kifizetem
- Nem tudom eldönteni

Adatfelvétel: 2019

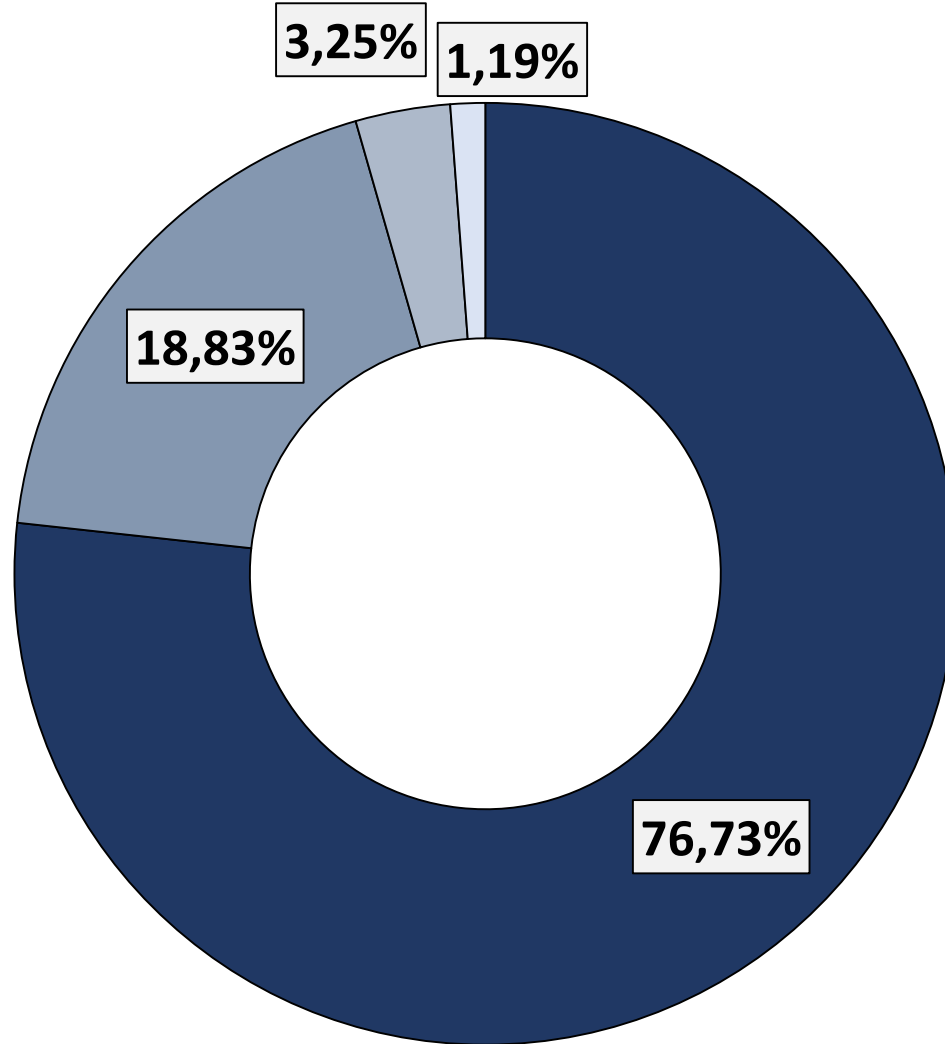
Véleménye szerint mi lehet a jó megoldás a boltokban kihelyezett műanyag zacskók helyett?

Adatfelvétel: 2019

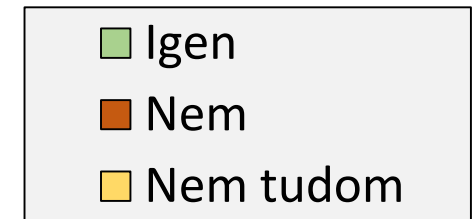
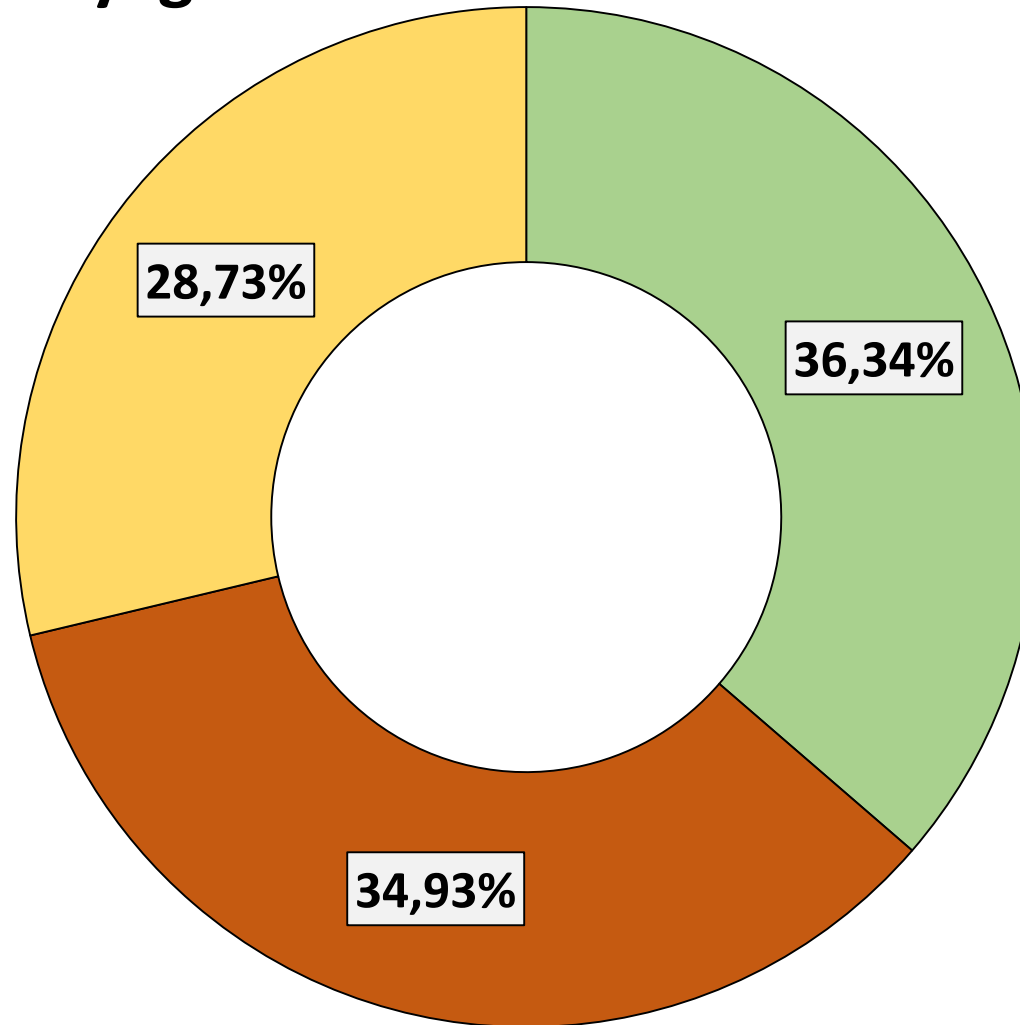
Okozna-e Önnek nehézséget, ha saját szatyrot kellene magával vinnie a bevásárláshoz?

- Nem, most is így csinálom
- Most is törekszem rá, de gyakran elfelejtem
- Eddig nem figyeltem oda rá, de így kénytelen leszek, ha nem akarok minden alkalommal újat venni, így végül is örülök neki
- Igen, nehézséget fog okozni, így egyáltalán nem örülök neki

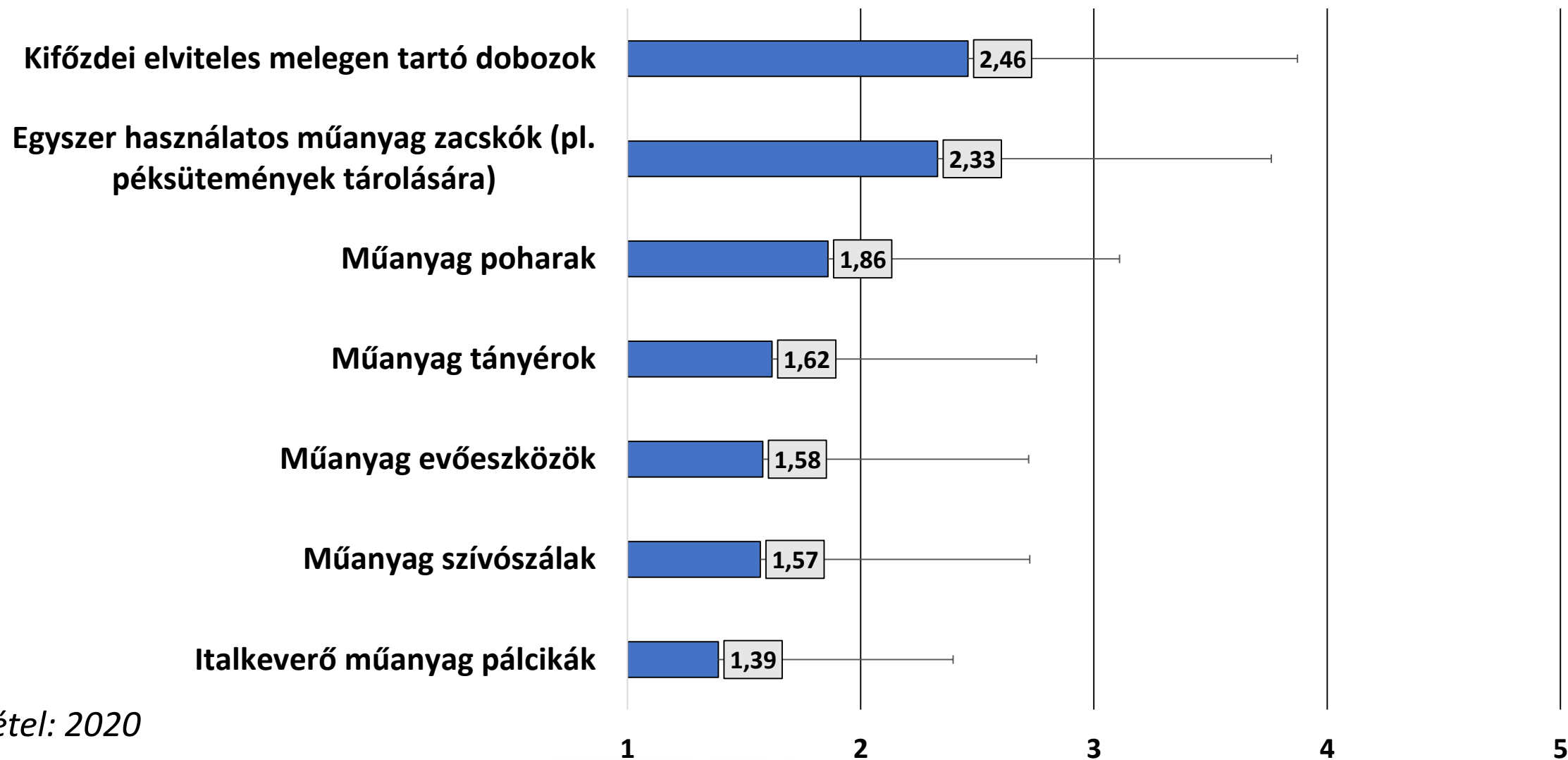
Adatfelvétel: 2019

Ön szerint jelent-e élelmiszerbiztonsági kockázatot a többször használt csomagolóanyag?

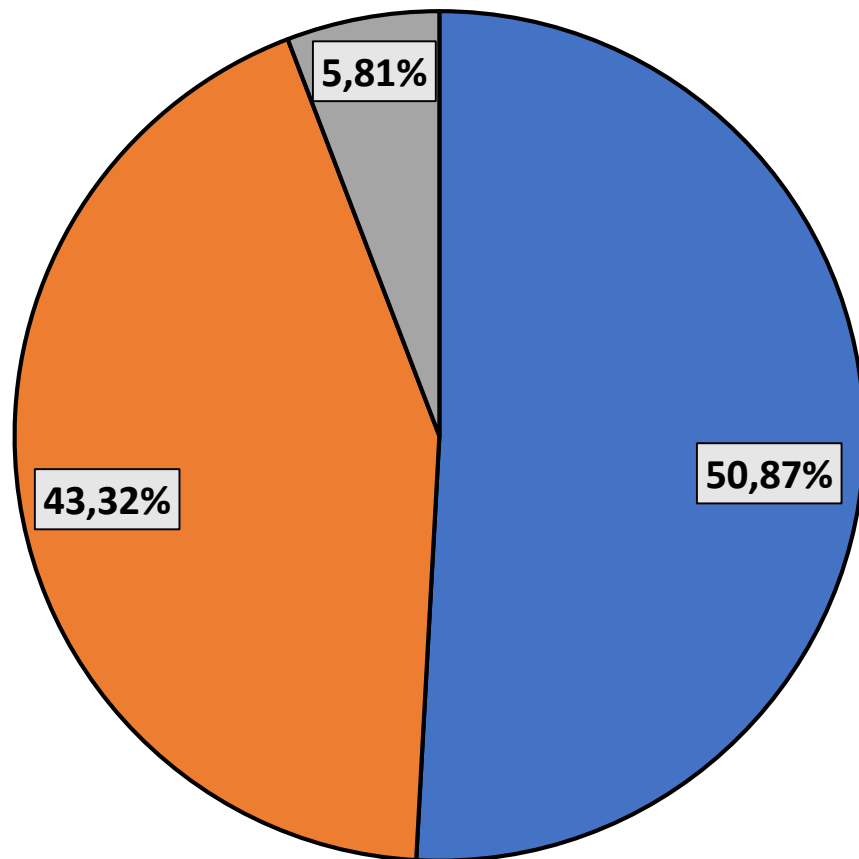
Adatfelvétel: 2019

Mennyire okozna kényelmetlenséget Önnek, amennyiben az alábbi műanyag eszközök eltűnnének a kereskedelmi forgalomból?

Adatfelvétel: 2020

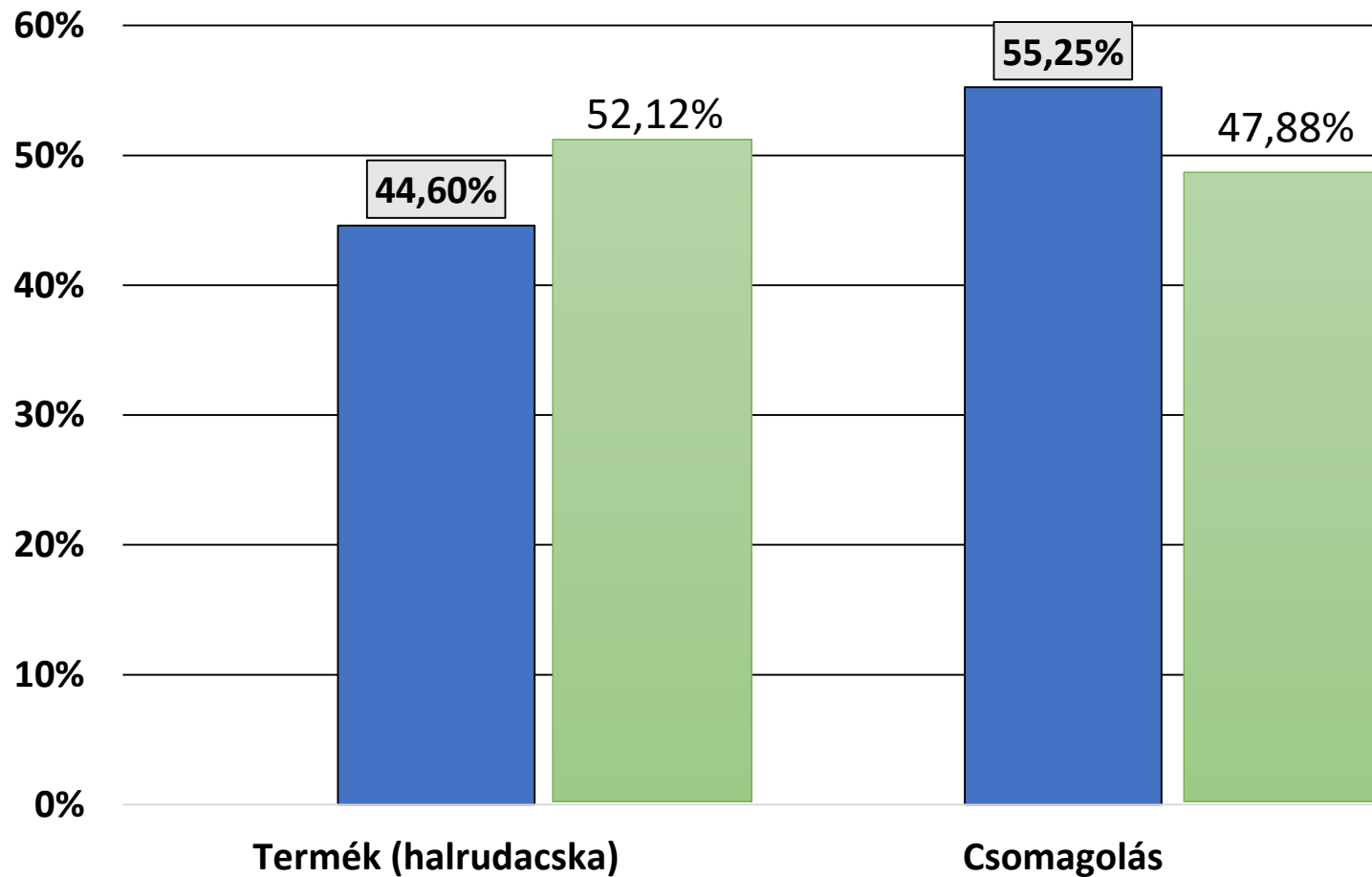
Mi a véleménye, az élelmiszerek általában elegendő csomagolással vannak ellátva?

- Feleslegesen sok rajtuk a csomagolás
- Éppen elegendő csomagolást használnak
- Szerintem jobban be kellene csomagolni őket

Adatfelvétel: 2020

Véleménye szerint milyen arányban oszlik meg egy csomagolt halrudacska teljes szén-dioxid kibocsátásának mértéke a termék (halrudacska) és annak csomagolása között?

662 válasz, melyből 11 válasz 0-5% között
Adatfelvétel: 2020

Share of packaging within the total carbon footprint of packaged foods		
Butter	0.4%	[7]
Roast Beef	0.5-0.6%	[4]
Beef cuts	0.6-0.7%	[28]
Brioche	0.7-1.5%	[4]
Camembert	0.9-1.5%	[28]
Semi-hard Cheese	1.2-3.2%	[4]
Ham	1.5-4.1%	[28]
Ground Coffee	1.6%	[5]
Cream Cheese	1.6-2.9%	[28]
Cucumber	approx. 2%	[4]
Eggs	2.3-2.7%	[28]
Bread	approx. 3%	[20]
Fish Fingers	3.2%	[8]
Frozen Spinach	3.4%	[7]
Milk	approx. 4%	[20]
Beer	approx. 4%	[20]
Milk Chocolate	7.0%	[7]
Frozen Vegetables	10%	[8]
Mini cucumbers	10-23%	[28]
Frozen Fruit	11%	[8]
Cherry Tomatoes	approx. 12%	[28]
Frozen Herbs	18%	[8]

Obersteiner, Pilz (2020)

Csomagolás vagy élelmiszerhulladék?

Környezeti értékelés

- Mini-uborka tárolási kísérlet

1. Karton tálca + polipropilén csomagolás
2. Polipropilén tálca + polietilén-tereftalát csomagolás
3. Csomagolás nélkül

- Élelmiszerhulladék képződés:

1. 4,0%
2. 0%
3. 14,5%

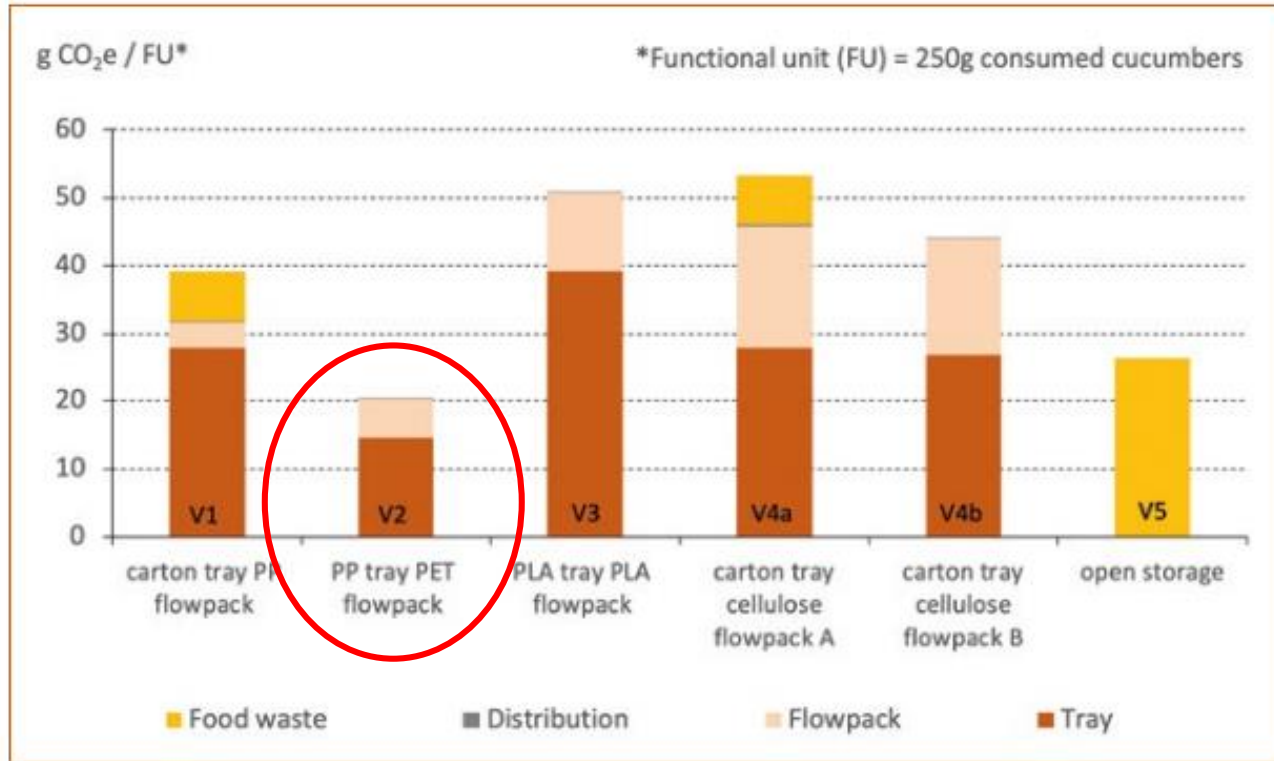
- Életciklus-elemzés: nyertes a (2) megoldás

- Csomagolás funkciója: eltarthatóság növelése

Obersteiner, Pilz (2020)

További eredmények

PP: Polipropilén

PET: Polietilén-tereftalát

PLA: Politejsav

Packaging	Shelf life (days, 8°C)	Waste Rate (open storage after 6 days, packed after 12 days)
V1 - carton tray, PP flowpack - large holes	12	4.00%
V2 - PP tray, PET flowpack - microperforated	23	0.00%
V3 - PLA tray, PLA flow pack - unperforated	17	0.00%
V4a - carton tray, cellulose flowpack - without holes	12	4.00%
V4b - same packaging as in V4a, but longer shelf life	17	0.00%
V5 - Open storage	6	14.50%

Obersteiner, Pilz (2020)

Eurobarometer felmérés

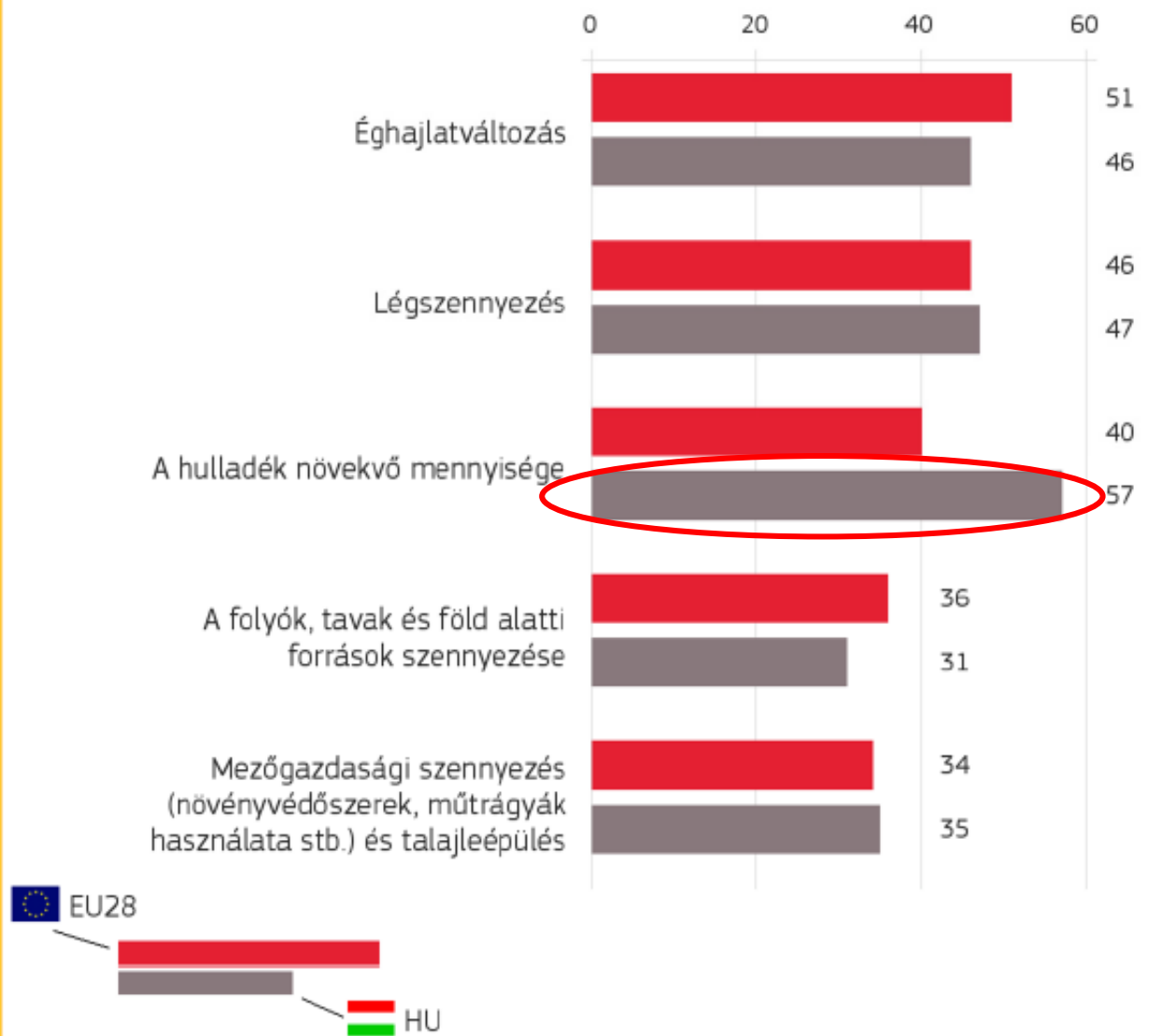
Az európai állampolgárok környezetéhez való viszonyulása

- Módszertan: személyes megkérdezés
- Adatfelvétel ideje: **2017** szeptember – október
- Megkérdezettek száma (EU): 27881
- Megkérdezettek száma (Magyarország): 1050

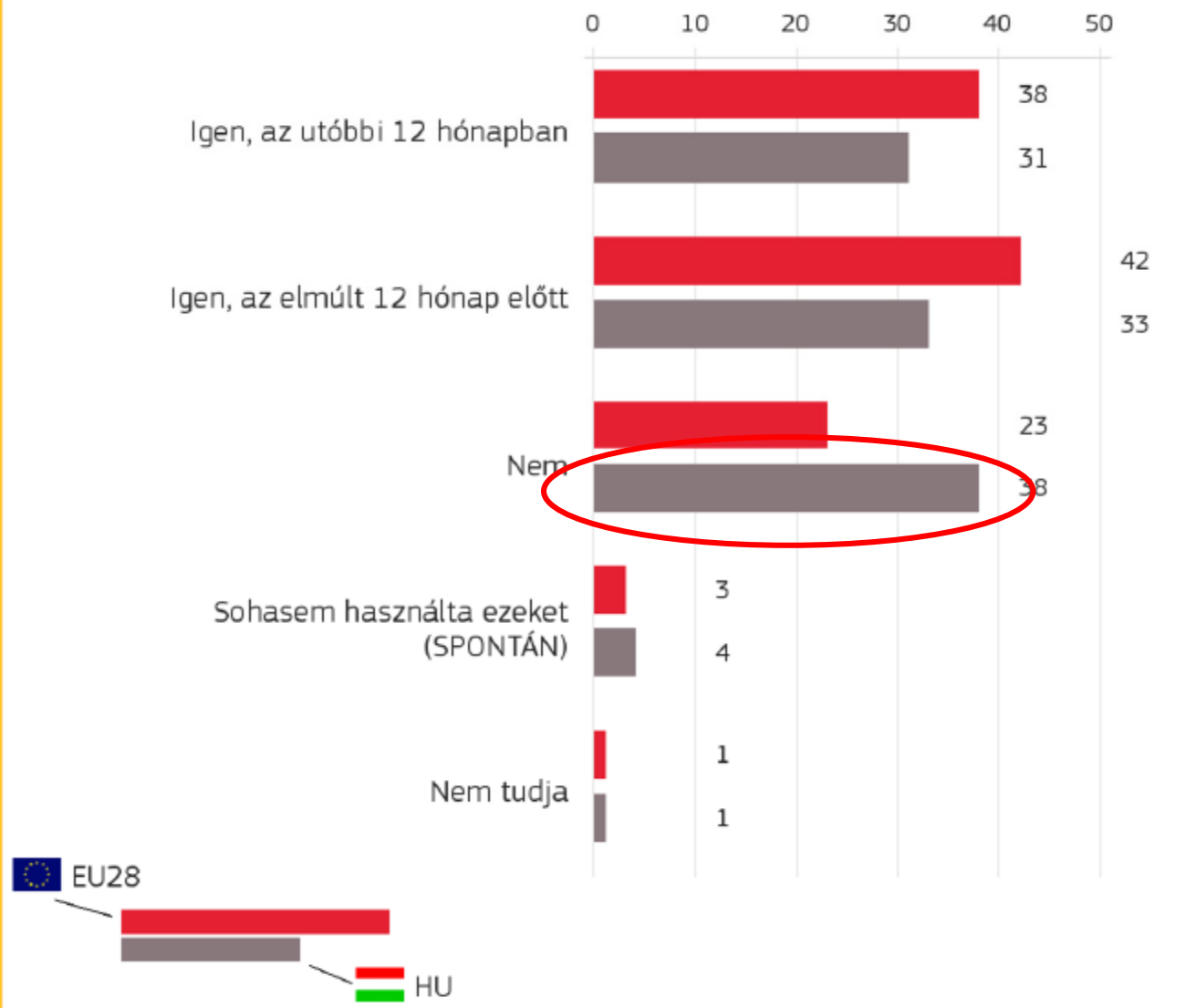
QD2 Kérem, válassza ki az alábbiak közül azt a 4 környezetvédelmi kérdést, amelyeket a legfontosabbnak tart. (MAX. 4 VÁLASZ)

(%)

Eurobarometer, 2017

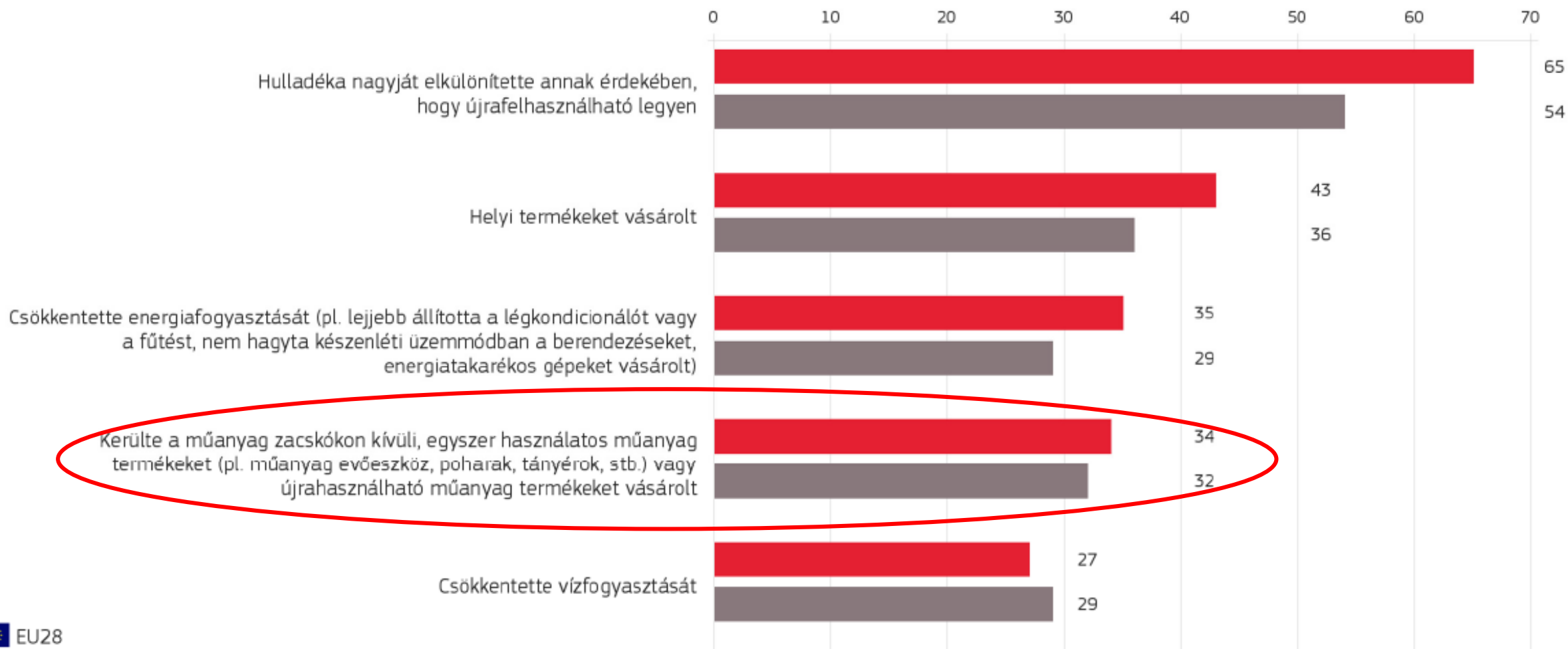
QD14 Csökkentette az egyszer használatos műanyag szatyrok használatát?
(TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES)
(%)

Eurobarometer, 2017

QD4 Ön megtette-e a következők valamelyikét az elmúlt hat hónap során? (TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES)

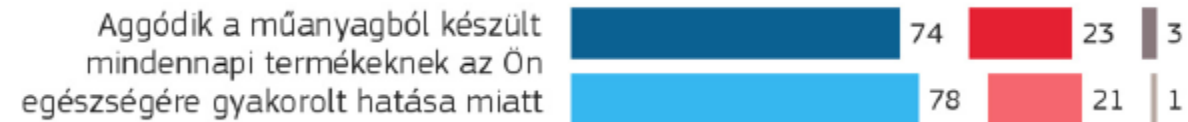
(%)

Eurobarometer, 2017

QD5 A következő állítások mindegyikéről kérem, mondja meg, hogy milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet azokkal.

(%)

EU28

HU

Összes
'Egyetért'

Összes
'Nem ért egyet'

Nem tudja

Eurobarometer, 2017

Összegzés

- A csomagolóanyag „ellenség”
- A lakosság a hulladékcsökkentés pártján áll (attitűdök szintjén)
- Az egyszer használatos műanyag csomagolóanyagok csökkentését támogatja
- Egy kicsit többet is vár ettől a lépéstől, mint ami reális
- Sokaknak azonban csak elméleti síkon fontos a környezetvédelem, a gyakorlatban még nem nyilvánul meg (de fejlődés tapasztalható)

Köszönöm szépen a figyelmet!

...egyéb, és pedig

- Készüljön környezetbarát, újrahasznosítható anyagú szatyor
- Saját konténerben/tárolóban tárolt termékek legyenek kedvezményes áron
- Papírzacskó
- Újrahasznosított műanyag zacskó
- Készülhet olyan anyagból, ami visszagyűjtve átalakítható
- Házhozszállítás
- Több kimérős termék felvétele kínálatba
- Hasznos lenne, ha Magyarországon is elterjedne, hogy a nagyobb drogériákban elérhetőek lennének a csomagolás nélküli vagyis áruk (pl. sampon, öblítő)
- Látványos, kikerülhetetlen tájékoztatás a boltokban, a médiában
- Érdemes lenne a szolgáltató szektorban, árusítók körében ráerősíteni a szemléletformálásra

Általános megállapítások

- A lakosság mára felismerte a növekvő hulladékok problémakörét
- Az egyszer használatos műanyag csomagolóanyagok a fogyasztók körében az elmúlt években egyre fontosabb környezetvédelmi kérdéssé vált
- A fogyasztók között akad még, akinek csak elméleti síkon játszik szerepet a környezetvédelem fontossága, a gyakorlatban még nem törekszik rá teljes mértékben
- Az egyszer használatos műanyag szatyor helyett a megkérdezettek több, mint 3/4 része már saját szatyrot használ; ezt találja a legjobb megoldásnak
- A lakoságnak általánosságban nem okoz problémát az egyszer használatos műanyagoktól való megszabadulás
- A lakosság csupán 1/3 része van tisztában a többször használt csomagolóanyag élelmiszerbiztonsági kockázataival
- A műanyag csomagolás szénlábnyoma összevethető az eltarthatóság növelésének köszönhetően megelőzött élelmiszerhulladék szénlábnyomával